Regionstyrelsen

SÄRSKILT UTTALANDE
2019-02-19

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Ärende 8
LS 2018-1120

Rapporten Läget i Stockholmsregionen 2018 – uppföljningen av RUFS 2050

Läget i Stockholmsregionen är alltid ett bra tillfälle för att få en insikt om vilket håll regionen är på väg i flertalet viktiga frågor och vad vi som regionpolitiker bör fokusera extra på. Detta är också första gången vi följer upp den nyligen beslutade RUFS 2050.

Det är några saker vi vill lyfta särskilt, för att betona vikten av dem i regionens utveckling, och där vi är oroliga att det går åt fel håll.

2017 färdigställdes det enbart 17 800 nya bostäder, och det finns signaler på att byggandet kommer minska ytterligare. Det är väldigt bekymrande. Delmålet i RUFS 2050 slår fast att det behöver tillkomma minst 22 000 bostäder per år för att vi ska klara bostadsbristen i stockholmsregionen. Det är avgörande för regionens framtid att detta delmål nås. Vi vill därför att de bostadsmål som kommunerna själva sätter upp ska vara förpliktande. I jämförelse med andra EU-länder har Stockholmsregionen sjunkit från 6 till 8 i frågan om tillgång till bostäder med rimligt pris. Även detta är en bekymrande utveckling.

Det finns tydliga geografiska skillnader i upplevelsen att man inte kan lite på sina grannar, samtidigt uppger fler att de varit utsatt för våldsbrott. Här finns det mycket att göra, för kommunerna såväl för regionen och staten.

Den förväntade medellivslängden för män och kvinnor i regionen har ökat över tid. Det är såklart bra, men de socioekonomiska och geografiska skillnader som finns i medellivslängd i regionen är oacceptabla. Vi ser en risk att polariseringen ökar i samhället med ökade klasskillnader, och vi som regionpolitiker måste göra det vi kan för att sluta dessa gap.
Detsamma gäller de kommunala skillnaderna i andel som slutar gymnasieutbildning med examen inom tre år.

Ungdomsarbetslösheten ligger fortfarande alltför högt, och det finns en utmaning i att ytterligare stärka utlandsfödda kvinnors möjlighet att komma i förvärvsarbete, men det är värt att nämna att Sverige har högre andel av denna grupp i snitt som jobbar mot EU-snitt kvinnor totalt.

Antalet nystartade företag är fortfarande långt ifrån delmålet på 18 per 1000 invånare, och skillnaderna är även här stor mellan kommunerna.

Det är dock glädjande att regionen har en så pass hög BRP i jämförelse med andra EU-länder och hög utbildningsnivå på befolkningen.
De samlade FOU-investeringarna har återhämtat sig sedan finanskrisen 2009. Det går åt rätt håll, men det är en bit kvar till delmålet på 4,5 procent av BRP. När vi förra året fick uppföljningsrapporten *Läget i Stockholmsregionen 2017* tryckte vi extra på att Landstinget i samverkan med relevanta aktörer skulle ta fram en strategisk plan för att stockholmsregionen ska bli en framträdande kunskapsregion. Med bakgrund av det som presenteras detta år ser vi fortfarande ett behov av sen sådan strategisk plan. Vi vidhåller även att SLL bör öppna upp sin verksamhet för implementering av ny forskning i form av testbäddar med mera.

Samtliga indikatorer för kollektivtrafikandelen i delmål 4 ligger still och uppföljningsrapporten slår fast att ”kollektivtrafikens konkurrens gentemot bilen fortsatt behöver stärkas för att delmålet ska uppnås.”
För att Stockholm ska kunna utvecklas och för att fler ska åka kollektivt istället för bil behöver tunnelbanenätet byggas ut. Socialdemokraterna vill därför ta fram en generalplan för tunnelbanans utbyggnad för att skapa det helhetsperspektiv som länge saknats. Det behövs även fler bussar som går på tvären i länet.

Precis som rapporten skriver kan hushållsavfallen ses som en resurs, både till jordbruket och till produktion av fjärrvärme och el. I Stockholms län hade 25 av 26 kommuner börjat samla in matavfall år 2017, och det är glädjande att även Stockholm stad år 2023 gör det obligatoriskt för alla hushåll att sortera sitt matavfall.